

skønner ikke, at der er nogen synderlig Forskel med Hensyn til Fremtiden, og hvad der allerede nu som Regel er Tilfældet, og med Hensyn til, at det skulde være særlig bindende for Ministeren at indhente disse Oplysninger, kan jeg ikke dele den Betragtning. Det hedder i Lovforslaget: „Der indhentes Erklæringer fra Kommunalbestyrelsen i den eller de Kjøbstæder, hvis Opland det vedkommende Jærnbaneanlæg i nogen væsentlig Grad berører“. Men Skønnet over dette: „i nogen væsentlig Grad berører“ er efter Lovforslaget fuldstændig overladt Indenrigsministeren. Sogneraadets Erklæring ifølge § 3 faar ikke synderlig Betydning i den Forbindelse. Saa er der nævnt de Sognekommuner, hvor Anlægget agtes udført, de Kommuner, hvor Anlægget gaar igennem. Jeg tror ikke, at der er mange Sogneraad, som vilde udtale sig mod at faa en Jærnbane gennem deres egen Kommune, jeg kender ikke noget Eksempel derpaa indtil denne Dag, og jeg tror heller ikke, at der vil blive mange Eksempler derpaa herefter. Den højtærede Indenrigsminister behøvede saa vist ikke at vente sig mange Indstrænkninger ad den Vej. — Om Lovforslagets øvrige Bestemmelser skal jeg af Hensyn til Tiden ikke udtale mig videre, jeg skal kun nævne, at jeg havde anset det for heldigere, om der i § 4 havde været en mere fast Regel med Hensyn til Tilstud af Statskassen. Det hedder indtil $\frac{2}{5}$, dette „indtil“ kan rumme saare meget, det beror paa Indenrigsministerens Skøn, om der skal gives $\frac{2}{5}$ eller ned til $\frac{1}{5}$, jeg kunde ønske en fast Regel der. — Med Hensyn til Ordet „kan“ i første Linie i § 8 vil jeg udtale, at jeg havde hellere set, at der stod Ordet „skal“, da dette „kan“ jo muligvis, at man enkelte Steder vil kunne faa de Begunstigelser, som § 8 omtaler, og andre Steder ikke vil faa det. Jeg kunde i det hele taget ønske Lovforslaget affattet saaledes, at Reglerne saa vidt muligt kunde være ens for ethvert Sted. Idet jeg ganske vist for mit eget Vedkommende udtaler, at jeg under ingen Omstændigheder kan være med til at stemme for § 1 med de Bestemmelser, som knytte sig dertil, skal jeg for øvrigt indstrænke mig til disse Bemærkninger.

Ahlefeldt-Laurvig: Jeg skal fatte mig i al Korthed. Efter de Udtalelser, som ere faldne fra forskellige Sider, kan jeg heller ikke tro, at dette Lovforslag vil have meget Haab for Fremtiden. Der blev af et æret Medlem for 8de Kreds (Reinholdt) ytret, at han ikke havde særlig Sympati for Lovforslaget og ikke vidste, hvorfor Rigsdagen

skulde fraskrive sig den Bestemmelsesret, den nu har; en lignende Udtalelse kom fra et æret Medlem for 7de Kreds (Madsen-Møgdal), han syntes ogsaa at udtale sig mod Loven. Det er mig ubegribeligt, at man skulde kunne nære nogen Sympati for en Lov som denne. Jeg har den Følelse, at vi overhovedet have Jærnbaner nok; men hvorfor Rigsdagen, naar den skal give Koncessjoner paa Jærnbaner, naar vi en Gang have den Bestemmelse, at Rigsdagen skal bestemme ikke blot, hvor de skulle være, men ogsaa deres Størrelse, skulde give dette ud af sin Haand, det forekommer mig besynderligt. Der staar rigtig nok i Bemærkningerne til Lovforslaget — jeg vil med den ærede Formands Tilladelse oplæse et Par Linier —: „En i alt Fald medvirkende Aarsag til de fremhævede Ulemper turde ligge i, at der ikke hidtil gennem Lovgivningsvirksomheden har dannet sig bestemte Regler for, hvilke Betingelser der skulle fyldestgøres af den, der søger Statens Støtte til Privatbaner, i hvilken Udstrækning denne bør tilstaa.“ Det forekommer mig, at disse Udtalelser slet ikke tale for Loven fra det Standpunkt, jeg staar paa. Der er meget stor Forskel paa de forskellige Baner; en Privatbane kan blive anlagt ganske efter de stedlige Fordele, bestemt til Fordel for en vis Gans Beboere. Anderledes er det med andre Baner. Der er en Bane, der tit er omtalt, og jeg har ofte hørt den omtale, da jeg bor der paa Stedet, det er en Tværbane over Sangelands, den vil aldeles ikke være til Nytte for Egnen, den vil kun gøre Nytte for Overgangen fra Sydshj til Lolland og derfra muligvis til Thykland. Saaledes kunde der tænkes flere Baner, som muligvis kunde ønskes anlagte ved privat Initiativ, men som det er meget rimeligt, at Staten giver mere til end til de andre. Derfor kan jeg ikke forstaa, at der er noget rart ved, at der kommer ganske bestemte Regler for Tilstuddene til disse Baner. Men det, som for mig er Hovedsagen, er, at det forekommer mig, at vi for Øjeblikket have saa mange Jærnbaner, at jeg næsten kan sige, at vi med saa Undtagelser have Jærnbaner nok. Jeg vil sige, at jeg for mit Vedkommende vil gøre alt, hvad jeg kan, for at vi ikke skulle komme videre med Jærnbaner, og jeg tror, at gaa vi ind paa dette Lovforslag, ville vi komme betydelig videre, end vi allerede ere. Der er en Ting, som jeg tror er fælles for alle Indenrigsministre ikke alene her i Landet, men over hele Verden, nemlig at af Jærnbaner kunne de ikke faa nok. Jeg tror, at Indenrigsministrene i hele Europa, og vistnok ogsaa i hele den øvrige Verden ere af